

Vyriausybės irgi privalo įsipareigoti įgyvendinti Europos statistikos praktikos kodeksą

Naujausi kodekso pakeitimai yra žingsnis teisinga kryptimi, tačiau jo įgyvendinimas Europos statistikos sistemoje neatitinka lūkesčių. Visų pirma vyriausybės turi dėti daugiau pastangų, kad kodeksą visiškai įgyvendintų visos patikimus oficialius statistinius duomenis renkančios, rengiančios ir skelbiančios institucijos.

Yra nemažai aspektų, turinčių didelį poveikį nacionalinių statistikos institucijų profesiniam nepriklausomumui, kurie priklauso nuo politinius sprendimus priimančių asmenų. Šie aspektai – statistikos tarnybos vadovo skyrimo ir atleidimo taisyklės arba išteklių skirstymo taisyklės, priklausančios nuo įvairių administracinių ir politinių aplinkybių skirtingose šalyse. Tačiau tik statistikos tarnybos laikomos atsakingomis už kodekso įgyvendinimą. Europos statistikos valdymo patariamąsios tarybos (ESGAB) pirmininkas Johnny Åkerholmas teigia: „Kodeksas yra puiki priemonė aukštai statistikos kokybei užtikrinti, tačiau į jį neįtraukti tie, kurie priima sprendimus dėl institucinės aplinkos. Tai būtina pakeisti. Asmenys, atsakingi už patikimą statistikos tarnybų institucinę struktūrą ir vidurio laikotarpio finansines perspektyvas ateities investicijoms užtikrinti, privalo prisiišti dalį atsakomybės už oficialios statistikos patikimumo didinimą.“

Trečiojoje metinėje ESGAB ataskaitoje Europos Parlamentui ir Tarybai daugiausia dėmesio skiriama trims pagrindiniams kodekso principams: profesiniam nepriklausomumui, išteklių tinkamumui ir įsipareigojimui užtikrinti kokybę. ESGAB teigiamai vertina naujausius Praktikos kodekso pakeitimus ir komunikate „Patikimesnis Europos statistinių duomenų kokybės valdymas“ (COM(2011) 211) pasiūlytas priemones. Ataskaitoje pateikta dešimt rekomendacijų ir išdėstyta nuomonė dėl padėties atskirose šalyse gerinimo veiksmų. ESGAB pabrėžia poreikį modernizuoti statistikos teisės aktus ir juos įgyvendinti laikantis kodekso principų bei tikisi, kad visų pirma bus atnaujintas 1997 m. Komisijos sprendimas, kuriame apibrėžtas Eurostato vaidmuo. Nacionalinės statistikos institucijos raginamos aktyviau bendradarbiauti Europos mastu ir stiprinti dialogą su biudžeto ir politinius sprendimus priimančiais asmenimis. ESGAB taip pat tikisi, kad bus įgyvendinta patikslintame Praktikos kodekse numatyta kokybės valdymo sistema, ir rengia besibaigiančio savo pirmojo trejų metų laikotarpio vertinimą.

Papildoma informacija

2011 m. ESGAB ataskaita ir santrauka pateikiamos ESGAB interneto svetainėje (<http://ec.europa.eu/esgab/>).

Atstovas žiniasklaidai

Dėl interviu su ESGAB pirmininku Johnny Åkerholmu kreipkitės į ESGAB sekretoriatą: Heli Lehtimäki (estat-esgab@ec.europa.eu), tel. +352 4301-36484.

Apie ESGAB

Europos statistikos valdymo patariamąją tarybą (ESGAB) 2008 m. įsteigė Europos Parlamentas ir Taryba; jos funkcija – nepriklausomai vertinti, kaip įgyvendinamas Europos statistikos praktikos kodeksas Europos statistikos sistemoje. ESGAB veikla siekiama stiprinti Europos statistikos sistemos profesinį nepriklausomumą, vientisumą ir atskaitomybę – esminius Praktikos kodekso principus. Be to, siekiama gerinti Europos statistikos kokybę.

ESGAB sudaro septyni nariai. Be kitų užduočių, ji turi kasmet rengti Praktikos kodekso įgyvendinimo ataskaitą Europos Parlamentui ir Tarybai dėl aspektų, susijusių su Komisija (Eurostatu) ir visa Europos statistikos sistema. Be to, ESGAB pataria Komisijai (Eurostatui) dėl tinkamų priemonių šiam procesui lengvinti.

Pagrindinės sąvokos

Europos statistikos praktikos kodeksas pagrįstas 15 principų. Europos Sąjungos valdžios ir statistikos institucijos įsipareigoja laikytis kodekso principų, susijusių su institucine aplinka, statistiniais procesais ir rezultatais. Vertinant kodekso įgyvendinimą remiamasi kiekvieno principo taikymo gerosios patirties rodikliais.

Praktikos kodeksas:

http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/quality/documents/CoP_October_2011.pdf.

Europos statistikos sistema (ESS) – tai Sąjungos statistikos institucijos, t. y. Komisijos (Eurostato), ir nacionalinių statistikos institucijų bei kitų už Europos statistikos duomenų rinkimą, rengimą ir skelbimą atsakingų valstybių narių nacionalinių institucijų partnerystė

(žr http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/ess_eurostat/introduction).